

ihale iş kaleminin yeni birim fiyatında analizde sözleşmeye göre yeni birim fiyata itibari değerlendirme oranında tenzilat uygulanması gerekirken benzer poz tenzilatının uygulanması

Kamu İdaresi Türü	Diğer Özel Bütçeli İdareler
Yılı	2021
Dairesi	1
Karar No	10899
İlam No	68
Tutanak Tarihi	9.3.2023
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Yeni birim fiyat

... tarafından ... tarihinde ...'na ihale edilen ... TL sözleşme bedelli ... işinde;

A) ... poz numaralı ... iş kaleminin yeni birim fiyatında; analizde yersiz olarak ... ve ...na yer verildiği, ayrıca sözleşmeye göre yeni birim fiyata itibari değerlendirme oranında tenzilat uygulanması gerekirken benzer poz tenzilatının uygulandığı anlaşılmıştır.

Sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 22'nci maddesinde;

“(1)12'inci maddenin 4'üncü fıkrasında belirtilen proje değişikliği şartlarının gerçekleştiği hallerde, işin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği ve ihale dokümanında ve/veya teklif kapsamında fiyatı verilmemiş yeni iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının bedelleri ile 21 inci maddeye göre sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işlerin bedelleri, ikinci fıkrada belirtilen usuller çerçevesinde yüklenici ile birlikte tespit edilen yeni birim fiyatlar üzerinden yükleniciye ödenir.

(2)Yeni fiyatın tespitinde iş kalemi veya iş grubunun niteliğine göre aşağıdaki sıralamaya uyularak oluşturulan analizlerden biri kullanılır:

a)Yüklenicinin birim fiyatlarının/teklifinin tespitinde kullanarak teklifi ekinde idareye sunduğu ve yeni iş kalemi/grubu ile benzerlik gösteren iş kalemlerine/gruplarına ait analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

b)İdarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine/grubuna benzerlik gösteren analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

c)İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan iş kalemleri/gruplarına ait maliyet analizleriyle kıyaslanarak bulunacak analizler.

ç)Yeni iş kaleminin/grubunun yapılması sırasında tutulacak puantajla tespit edilecek malzeme miktarları, işçi ve makinelerin çalışma saatleri ile diğer tüm girdiler esas alınarak oluşturulacak analizler.

(3)İş kalemi veya iş grubunun niteliğine uygun olarak

yukarıdaki analizlere, kaynakların verimli kullanılması gözetilerek aşağıdaki rayiçlerden biri, birkaçı veya tamamı uygulanabilir:

a)Varsa yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği teklif rayiçler. b)İdarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler.

c)İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan fiyatlar.

ç)İdarece kabul edilmek şartıyla, ticaret ve/veya sanayi odasınca onaylanmış uygulama ayına ait yerel rayiçleri.”

hükümleri yer almaktadır.

Yukarıya alınan YİĞŞ'nin 22'nci maddesine göre yeni birim fiyat yapılırken analizlerde öncelik sıralamasına uyulması zorunludur. Yüklenicinin teklif ekinde sunduğu analiz ve rayiç olmaması halinde, sıralamaya göre idarede veya diğer idarelerde mevcut analizlerin kullanılması gerekmektedir.

... de yüklenicinin teklif ekinde sunduğu analiz ve rayiç olmadığından, ... resmi birim fiyat analizlerinde yer alan ... poz numaralı ... pozundan yararlanarak ... poz numaralı ... yeni birim fiyatını yapmıştır. ...nce ... poz numaralı ... iş kaleminin yeni birim fiyatı aşağıdaki şekilde yapılmıştır:

...

... resmi analizinde, ... bedelinin ayrıca ödeneceği belirtilmiştir. Diğer taraftan analizde sadece ... zati bedeline yer verilmiş olduğundan ... taşınması, boşaltılması ve istifi karşılığı bedelin de ödenmesi gerekmektedir.

...nce ... poz numaralı ... iş kaleminin yeni birim fiyat analizinde ... resmi birim fiyatlarında yer alan ... poz no.lu iş kaleminin birim fiyatı karsız olarak alınmış ve yukarıda açıklandığı üzere bu iş kaleminin analizine dahil olmayan ...

bedeli, ... taşınması, boşaltılması ve istifi alt analizleri eklenmiştir.

Ancak, ... poz no.lu iş kaleminin resmi birim fiyat analizinde yer almayan ve analize dahil olmadığı ayrıca belirtilmeyen ... poz no.lu ... iş kalemi ile ... da yeni birim fiyat analizine dahil edilmiştir. Yukarıda yer verilen YİĞŞ'nin 22'nci maddesine göre, resmi analizlerde yer almayan maliyet unsurlarının herhangi bir dayanak olmaksızın yeni birim fiyat analizine dahil edilerek bedelinin ödenmesi mümkün değildir.

Diğer taraftan yeni birim fiyat, "Benzer İş Kalemine İlişkin Tenzilat Oranı (%...)" uygulanarak tenzilatlı olarak belirlenmiştir. Yukarıda yer alan sözleşme eki YİĞŞ'nin 22'nci maddesinde "tenzilat" uygulaması bulunmamakla birlikte, işe ait sözleşmenin "Diğer Hususlar" başlıklı 33'üncü maddesinde; "33.39. işin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği ve ihale dokümanında fiyatı bulunmayan yeni iş kalemlerinin tespitinde ... tarafından gönderilen ... sayılı iç genelge hükümleri uygulanacaktır." hükmü mevcuttur.

Yeni Fiyat Tutanaklarının Düzenlenme Esasları konulu ... sayılı İç Genelgenin ...'nci maddesinde, "İşin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği ve ihale dokümanında fiyatı bulunmayan yeni iş kalemlerinin bedelinin tespitinde analizlere dayanak teşkil eden Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 22 nci maddesinin 3 üncü fıkrasının (b) bendinde belirtilen "idarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler" in kullanılması durumunda bu rayiç bedelleri, idarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçlere "itibari değerlendirme oranı"nın uygulanması neticesinde bulunan tutarı aşmayacaktır. İtibari değerlendirme oranı = Sözleşme Bedeli / Yaklaşık Maliyet)"

düzenlemesine yer verilmiştir.

Yukarıda aktarılan sözleşme hükmü gereğince, yeni fiyatların idarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler kullanılarak yapılması durumunda, yeni birim fiyatların Sözleşme Bedeli / Yaklaşık Maliyet oranında tenzilatı tabi tutulması gerekmektedir. Yapılan açıklamalar çerçevesinde ... poz numaralı ... iş kaleminin yeni birim fiyatı aşağıdaki gibi olmalıdır:

.....

Savunmalarda, İdarenin, ... tarihli, ... sayılı iç genelgesi ile işin sözleşmesinde atıf yapılan ... sayılı iç genelgeyi yürürlükten kaldırdığı, İdare personelinin, İdare tarafından yayınlanan genelge, sirküler, talimat, tebliğ, yönerge gibi düzenleyici işlemlere göre işlem tesis etmesi gerektiği, ... sayılı iç genelgenin 2.1'inci maddesinde, yeni fiyatların idarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler kullanılarak yapılması durumunda, yeni birim fiyatların ilgili poz için idarenin yaklaşık maliyet hesabında kullandığı fiyat ile Yüklenicinin teklif fiyatı kıyaslanarak tespit edilecek tutarı aşmayacağına belirtilmiş ve söz konusu yeni birim fiyatın bu doğrultuda belirlendiği ifade edilmiştir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 08.12.2010 tarihli ve E. 2010/15-609, K.2010/634 sayılı kararında yer alan tespitler doğrultusunda sözleşmenin ekleri delil sözleşmesi niteliğinde ve sözleşmenin taraflarını bağlayıcı olduğundan, işe ait sözleşmenin "Diğer Hususlar" başlıklı 33'üncü maddesindeki "33.39. işin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği ve ihale dokümanında fiyatı bulunmayan yeni iş kalemlerinin tespitinde ... tarafından gönderilen ... sayılı iç genelge hükümleri uygulanacaktır." hükmü uyarınca ... sayılı iç genelge delil sözleşmesi niteliğindedir ve Genelgedeki yeni birim fiyata ilişkin düzenlemeler taraflar açısından kesin bağlayıcıdır.

Bunun yanı sıra Anayasa Mahkemesinin 18.04.2002 tarihli ve 24730 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2001/293 sayılı

Kararında, mevcut sözleşmelere yasa ile müdahale edilmesinin, sözleşme özgürlüğüne müdahale olduğu ve Anayasa'ya aykırılık teşkil ettiği kararı verilmiştir. Dolayısıyla mevcut sözleşmelere yasa ile dahi müdahale edilemez iken Genelge ile müdahale edilmesi mümkün değildir. Bu nedenle ... sayılı İç Genelgenin başka bir Genelge ile yürürlükten kaldırılmasının yürürlükte olan bu sözleşmede ... sayılı Genelge hükümlerinin uygulanmasına bir etkisi olmaz.

Bu nedenle işe ait sözleşmenin "Diğer Hususlar" başlıklı 33'üncü maddesindeki hüküm taraflar açısından bağlayıcı olduğundan yeni birim fiyatlara Sözleşme Bedeli / Yaklaşık Maliyet oranında indirim uygulanması gerekmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalar uyarınca ... poz numaralı ... iş kaleminin yeni birim fiyat analizinde yersiz olarak ... ve ...na yer verilmesi ve ayrıca sözleşmeye göre yeni birim fiyata itibari değerlendirme oranında tenzilat uygulanması gerekirken benzer poz tenzilatının uygulanması nedeniyle ... TL kamu zararı oluşmuştur

B) İşin devamı sırasında yapımına ihtiyaç duyulan ...ve ... iş kalemlerinin yeni birim fiyatlarına itibari değerlendirme oranında tenzilat uygulanması gerekirken benzer poz tenzilatının uygulandığı anlaşılmıştır.

Sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 22'nci maddesinde;

"(1)12 inci maddenin 4 üncü fıkrasında belirtilen proje değişikliği şartlarının gerçekleştiği hallerde, işin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği ve ihale dokümanında ve/veya teklif kapsamında fiyatı verilmemiş yeni iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının bedelleri ile 21 inci maddeye göre sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işlerin bedelleri, ikinci fıkrada belirtilen usuller çerçevesinde yüklenici ile birlikte tespit edilen yeni birim fiyatlar üzerinden

yükleniciye ödenir.

(2)Yeni fiyatın tespitinde iş kalemi veya iş grubunun niteliğine göre aşağıdaki sıralamaya uyularak oluşturulan analizlerden biri kullanılır:

a)Yüklenicinin birim fiyatlarının/teklifinin tespitinde kullanarak teklifi ekinde idareye sunduğu ve yeni iş kalemi/grubu ile benzerlik gösteren iş kalemlerine/gruplarına ait analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

b)İdarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine/grubuna benzerlik gösteren analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

c)İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan iş kalemleri/gruplarına ait maliyet analizleriyle kıyaslanarak bulunacak analizler.

ç)Yeni iş kaleminin/grubunun yapılması sırasında tutulacak puantajla tespit edilecek malzeme miktarları, işçi ve makinelerin çalışma saatleri ile diğer tüm girdiler esas alınarak oluşturulacak analizler.

(3)İş kalemi veya iş grubunun niteliğine uygun olarak yukarıdaki analizlere, kaynakların verimli kullanılması gözetilerek aşağıdaki rayiçlerden biri, birkaçı veya tamamı uygulanabilir: a)Varsa yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği teklif rayiçler.

b)İdarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler.

c)İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan fiyatlar.

ç)İdarece kabul edilmek şartıyla, ticaret ve/veya sanayi odasınca onaylanmış uygulama ayına ait yerel rayiçleri.”

hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer alan sözleşme eki YİĞŞ'nin 22'nci maddesinde "tenzilat" uygulaması bulunmamakla birlikte, işe ait sözleşmenin "Diğer Hususlar" başlıklı ... üncü maddesinde "işin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği ve ihale dokümanında fiyatı bulunmayan yeni iş kalemlerinin tespitinde ... tarafından gönderilen ... sayılı iç genelge hükümleri uygulanacaktır." hükmü mevcuttur.

Yeni Fiyat Tutanaklarının Düzenlenme Esasları konulu ... sayılı İç Genelgenin ...'nci maddesinde, "... İşin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği ve ihale dokümanında fiyatı bulunmayan yeni iş kalemlerinin bedelinin tespitinde analizlere dayanak teşkil eden Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 22 nci maddesinin 3 üncü fıkrasının (b) bendinde belirtilen "idarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler" in kullanılması durumunda bu rayiç bedelleri, idarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçlere "itibari değerlendirme oranı"nın uygulanması neticesinde bulunan tutarı aşmayacaktır. İtibari değerlendirme oranı = Sözleşme Bedeli / Yaklaşık Maliyet)"

düzenlemesine yer verilmiştir.

Yukarıda aktarılan sözleşme hükmü gereğince, yeni fiyatların idarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler kullanılarak yapılması durumunda, yeni birim fiyatların Sözleşme Bedeli / Yaklaşık Maliyet oranında tenzilatı tabi tutulması gerekmektedir. Ancak uygulamada yeni birim fiyata konu iş kalemleri için sözleşme kapsamındaki benzer iş kalemlerinin teklif fiyatlarından hareketle bulunan tenzilat uygulanmıştır.

Savunmalarda, İdarenin, ... tarihli, ... sayılı iç genelgesi ile işin sözleşmesinde atıf yapılan ... sayılı iç genelgeyi yürürlükten kaldırdığı, İdare personelinin, İdare tarafından

yayınlanan genelge, sirküler, talimat, tebliğ, yönerge gibi düzenleyici işlemlere göre işlem tesis etmesi gerektiği, ... sayılı iç genelgenin ...'inci maddesinde, yeni fiyatların idarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler kullanılarak yapılması durumunda, yeni birim fiyatların ilgili poz için idarenin yaklaşık maliyet hesabında kullandığı fiyat ile Yüklenicinin teklif fiyatı kıyaslanarak tespit edilecek tutarı aşmayacağına belirtildiği ve söz konusu yeni birim fiyatın bu doğrultuda belirlendiği ifade edilmiştir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 08.12.2010 tarihli ve E. 2010/15-609, K.2010/634 sayılı kararında yer alan tespitler doğrultusunda sözleşmenin ekleri delil sözleşmesi niteliğinde ve sözleşmenin taraflarını bağlayıcı olduğundan, işe ait sözleşmenin "Diğer Hususlar" başlıklı ...'üncü maddesindeki "işin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği ve ihale dokümanında fiyatı bulunmayan yeni iş kalemlerinin tespitinde ... tarafından gönderilen ... sayılı iç genelge hükümleri uygulanacaktır." hükmü uyarınca ... sayılı iç genelge delil sözleşmesi niteliğindedir ve Genelgedeki yeni birim fiyata ilişkin düzenlemeler taraflar açısından kesin bağlayıcıdır.

Bunun yanı sıra Anayasa Mahkemesinin 18.04.2002 tarihli ve 24730 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2001/293 sayılı Kararında, mevcut sözleşmelere yasa ile müdahale edilmesinin, sözleşme özgürlüğüne müdahale olduğu ve Anayasa'ya aykırılık teşkil ettiği kararı verilmiştir. Dolayısıyla mevcut sözleşmelere yasa ile dahi müdahale edilemez iken Genelge ile müdahale edilmesi mümkün değildir.

Bu nedenle ... sayılı İç Genelgenin başka bir Genelge ile yürürlükten kaldırılmasının yürürlükte olan bu sözleşmede ... sayılı Genelge hükümlerinin uygulanmasına bir etkisi olmaz.

Bu nedenle işe ait sözleşmenin "Diğer Hususlar" başlıklı 33'üncü maddesindeki hüküm taraflar açısından bağlayıcı olduğundan yeni birim fiyatlara Sözleşme Bedeli / Yaklaşık

Maliyet oranında indirim uygulanması gerekmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalar uyarınca ... ve ... iş kalemlerinin yeni birim fiyat analizinde sözleşmeye göre yeni birim fiyata itibari değerlendirme oranında tenzilat uygulanması gerekirken benzer poz tenzilatının uygulanması nedeniyle ayrıntısı aşağıda gösterilen ... TL kamu zararı oluşmuştur.

C) Tünel imalatlarından çelik iksalarda kullanılan işban demirlerinin nervürlü çelik iş kalemi pozundan ödenmesi gerekirken profilli demir pozundan ödendiği anlaşılmıştır. Sözleşme eki ... poz numaralı ... iş kaleminin birim fiyat tarifinde, ... şeklinde düzenlenmişken, ... Poz numaralı ... iş kalemine ilişkin birim fiyat tarifi, ... şeklindedir.

Birim fiyat tariflerinden anlaşılabacağı üzere nervürlü çelik ile profilli demir farklı nitelikli imalatlardır. İşe ait projede de tünel içinde profilli demirden yapılan iksaları birbirine bağlamak için kullanılan işban demirleri nervürlü çelik olarak gösterilmiştir.

Konu ile ilgili olarak işin yapımı esnasında işin yürütüldüğü ...nce “Yapılan işban demirleri ... görüşü doğrultusunda ... deki gibi profilli demirden kirişler, başlıklar, bağlantılar işçiliğinden ödenmiştir. ... tarihli ve ... sayılı ilgide kayıtlı yazınız doğrultusunda tezatlık oluşturup oluşturmadığı konusunda ...müzün görüşünün bildirilmesi hususu” denilerek, ...nın görüşü sorulmuş, konu ile ilgili olarak ...nca diğer daire başkanlıkları ve tüm ... müdürlüklerine gönderilen cevabi yazıda; “... tarafından ihale edilen projelerin yürütülmesi esnasında; tünellerde kazı destek sistemlerinin bir parçası olarak yapılan çelik iksa imalatının ödenmesinde farklı uygulamaların olduğu belirlenmiştir. Bilindiği üzere çelik iksa imalatı, profilli demirden üretilen NPI, HE vs. profillerinin, bağlantı parçalarıyla (plaka, flanş, somun, civata, pul vs.) birleştirilmesi ile yapılmaktadır. Çelik iksaların tünel içerisinde düzenli bir şekilde teşkili ise, bağlantı çubuğu

olarak da adlandırılan işban demirlerinin montajıyla sağlanmaktadır. ...ce tetkik edilen tünel projelerinde, çelik iksaları projesinde öngörülen aralıklarda eksene göre dik olarak monte edebilmek için kullanılan işban demirlerinin, farklı çaplarda nervürlü inşaat demirinden imal edildiği ve demir uçlarının bükülerek, iksalar üzerinde kaynaklanarak hazırlanmış olan işban kancalarından geçirildiği, böylece iksaları birbirine bağladığı dolayısıyla bu esnada sadece nervürlü demir işçiliği yapıldığı tespit edilmiştir Söz konusu imalata ait projeler ve birim fiyat tarifleri incelendiğinde; imalatların, üretildiği malzemenin cinsine ve üretim aşamasında yapılan işlemlere göre ayrıştırılması gerektiği görülmektedir. Ancak uygulamada bazı projelerde bu hususun göz önünde bulundurulmadığı, imalatların bir bütün olarak değerlendirildiği ve ödemenin “profilli demirden kalıcı iksa yapılması işçiliği”ni de kapsayan “profilli demirden kirişler, başlıklar, bağlantılar işçiliği (boyama hariç)” pozundan yapıldığı tespit edilmiştir. İncelenen projelerde, işban demirlerinin gerek nervürlü demirden üretilmiş olması gerekse bu demire, profilli demir işçiliğini kapsayan herhangi bir işçiliğin (perçin deliklerinin açılması, perçin başlarının kızarınca kadar ısıtılması, perçinin yapılması, kaynak yapılacak yüzlerin iyice temizlenmesi, pürüz ve cürufların giderilmesi, kaynak ağızlarının açılması, kaynak yapılması vs.) yapılmamış olması nedeniyle; işban demirlerine ait ödemenin “her çapta nervürlü demir işçiliği” olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte eğer projesinde işban bağlantısı profilli demir olarak gösterilmiş ve uygulamada da profilli demirden teşkil edilmiş ise bu durumda ödemenin “profilli demir işçiliği” olarak değerlendirilmesi uygun olacaktır. Sonuç olarak; işban demirlerine ait ödemenin projesinde belirtilen ve uygulamada yapılan çalışmalar göz önüne alınarak yukarıda belirtildiği şekilde değerlendirilmesi ve ödemelerde de bu hususlara riayet edilmesi gerekmektedir.” denilmekte, yazıda, işban demirinin “her çapta nervürlü demir işçiliği”nden ödenmesi; ancak,

eğer projesinde işban bağlantısı profilli demir olarak gösterilmiş ve uygulamada da profilli demirden teşkil edilmiş ise bu durumda ödemenin “profilli demir işçiliği” olarak değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Söz konusu işin kontrol şefinin yazılı olarak beyan ettiği üzere işban bağlantısı projede nervürlü demir olarak gösterilmiş ve uygulamada da nervürlü demirden yapılmıştır. Buna göre hiçbir tereddüte mahal vermeyecek şekilde işban demirinin nervürlü demir iş kaleminden ödenmesi gerekmektedir.

Savunmalarda, ...nün ... tarihli ve ... sayılı yazısındaki “... her sözleşmeyi kendi kapsamı dahilinde ele almak gerektiği gerçeğinden hareketle, bahse konu işin eser projesinde, sözleşme ekinde birim fiyat tarifleri ve yaklaşık maliyet ekindeki ilgili iş kaleminin analizinde kullanılan malzemeler çerçevesinde değerlendirme yapılarak ödeme işleminin ilgili pozdan gerçekleştirilebileceği anlaşılmaktadır.” ifadesi de ödemenin profilli demirden yapılmasının dayanağı olarak sunulmuş ise de, ihale aşamasında isteklilerin bilgisinin olmadığı yaklaşık maliyet ekindeki analizlerden hareketle ödemeye esas iş kaleminin belirlenemeyeceği açıktır.

Savunmalarda ayrıca, birim fiyat tarifindeki “demir” ifadesinin kullanılması ve projesindeki ölçülere atıf yapılmasından hareketle birim fiyat tarifi projede verilen iksa takımının tamamı için ... pozunun fiyatının uygulanacağı yorumu yapılmış ise de sözleşme eki birim fiyat tariflerinde işban demirinin de profilli demir olarak ödenebileceğine dair bir ifade bulunmamaktadır.

...nün yukarıya alınan ... tarihli ve ... sayılı yazısından görüleceği üzere, profilli demir ile işban demiri malzeme cinsi ve imalat yöntemi olarak birbirinden tamamen farklıdır. İşban demirleri nervürlü demirden üretilmektedir ve imalat aşamasında profilli demir işçiliğindeki perçin

deliklerinin açılması, perçin başlarının kızarınca kadar ısıtılması, perçinin yapılması, kaynak yapılacak yüzlerin iyice temizlenmesi, pürüz ve cürufların giderilmesi, kaynak ağızlarının açılması, kaynak yapılması vs. gibi işlemler yapılmamaktadır.

Ayrıca ... yazısında “işban demiri”, “profilli demir”, “nervürlü demir” ifadeleri kullanılmış olup, savunmada iddia edildiği gibi, birim fiyat tarifinde bu işe özgü bir husus bulunmamaktadır. Yine ... pozunun ölçü kısmında projesindeki ölçü değerlerinden bahsetmiş olması da bu işe özgü değildir. Zira, işin projesinde işban demirleri nervürlü demir olarak gösterilmiş olup, buna göre projede sadece profilli demir olarak gösterilen demirlerin ... pozundan ödenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan ...nün ... tarihli ve ... sayılı ve ... konulu yazısının ... maddesinde de “Tünellerde nervürlü demirden yapılan işban demiri işçiliğinin, profil demir işçiliği pozundan ödenmemesi” gerektiği belirtilmiştir. Görüldüğü üzere, ...nün ... tarihli yazısında ... tarihli yazısını teyit ederek kesin bir şekilde işban demirinin profilli demirden ödenmemesi gerektiği talimatı verilmiştir.

Yapılan açıklamalar uyarınca, işban demirlerinin nervürlü çelik iş kalemi pozundan ödenmesi gerekirken profilli demir pozundan ödenmesi sonucu ayrıntısı aşağıda gösterilen .. TL kamu zararı oluşmuştur.

Yukarıda yazılı gerekçelerle (A), (B) ve (C) bentlerinde yer alan toplam ... TL kamu zararının;

... TL’sinin Harcama Yetkilisi ..., Gerçekleştirme Görevlisi ve Diğer Sorumlu ..., Diğer Sorumlular ..., ..., ... ve ...’a .,

... TL’sinin Harcama Yetkilisi ve Diğer Sorumlu ..., Gerçekleştirme Görevlisi ve Diğer Sorumlu ..., Diğer Sorumlular ..., ..., ... ve ...’a .

müştereken ve müteselsilen,

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 53'üncü maddesi gereği işleyecek faizleri ile birlikte ödettirilmesine,

Anılan Kanun'un 55'inci maddesi uyarınca işbu ilamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere, oy birliğiyle karar verildi.